

Vold i familien

I oktober 2005 deltog MIPI i "Verdenskonference til forebyggelse af vold i familien" i Canada. I konferencen deltog mere end 1.000 mennesker fra i alt omkring 30 lande så forskellige som USA, Filippinerne, Afghanistan, Australien, Sverige og Jordan. Der var også en række repræsentanter fra internationale organisationer som Verdenssundhedsorganisationen, Amnesty International og den Internationale organisation til forebyggelse af omsorgssvigt og overgreb på børn.

I dette resume er samlet nogle af de pointer, der kom frem på konferencen.

Budskaber

- Vold i familien kan forhindres. Den kan både forebygges og overvindes.
- Vold er misbrug af magt. Vold kan være fysisk, seksuel, psykisk eller finansiel.
- Vold er forudsigelig.
- Forebyggelse bør finde sted på fire niveauer: I samfundet, i lokalsamfundet, i familien og på individ-plan.

Nogle globale fakta:

- En ud af tre kvinder oplever i løbet af deres levetid et alvorligt overgreb
- Der bliver kun lavet statistik på dødsfald for mindre end halvdelen af verdens befolkning. Ud fra dem ved vi om børns dødsfald i 2000: 49 % er selvmord, 32 % er drab, 19 % bliver dræbt i krig.
- Børn har større risiko for at blive slået ihjel hjemme end noget andet sted.
- I forhold til ikke-dødbringende vold, f.eks. vanrøgt, at det svært at give et globalt billede fordi der er for store forskelle i måden at opgøre det på.
- De fleste af verdens lande har ikke nogen systematisk tilgang til at forebygge vold mod børn eller støtte børneofre.
- Flere og flere lande indfører særskilt lovgivning om vold i familien

Studier af børnesager og omsorgssvigt

En række lande har gennemført studier af børnesager og/eller omsorgssvigt. MIPI hørte til konferencen om et italiensk studie samt om det canadiske *Canadian Incidence Study of Reported Child Abuse and Neglect* (canadisk statistisk studie af rapporteret omsorgssvigt og overgreb mod børn).

Sidstnævnte er en gennemgang af alle canadiske børnesager og gennemføres hver femte år. Det er senest gennemført i 2003. Konklusionerne er blandt andet:

- Der var i 2003 sager om fire procent af alle børn. Dette er en stigning på to procent siden 1998. Det skyldes blandt andet, at man er blevet bedre til at rapportere og underbygge følelsesmæssig omsorgssvigt og overgreb.
- Forskerne anslår at mellem en og to tredjedele af alle tilfælde af omsorgssvigt ikke bliver rapporteret.
- Vold i familien er den anden hyppigste årsag til en børnesag
- De mest udbredte risikofaktorer for mødre for at der opstår en børnesag på deres børn er:
1) offer for vold fra partneren, 2) mangel på social støtte, 3) mentalt helbred
- Og for fædre: 1) mangel på social støtte 2) alkoholmisbrug 3) mentalt helbred

Hele undersøgelsen kan downloades her: www.policypointers.org/page_2975.html

Det italienske studie havde valgt at inddrage både sager fra domstole, psykiatrien samt fra de sociale myndigheder for at undersøge omsorgssvigt. Det gav følgende konklusioner:

- der er en kraftig underrapportering af omsorgssvigt i forhold til, hvad der må forventes at være det reelle omfang
- hvilken form for indsats der bliver besluttet har mere at gøre med, hvem eller hvilket system der træffer beslutningen, end hvad problemet er
- børnene havde i gennemsnit 3,7 problem per barn. Mange børn havde flere.
- mange indsatser fokuserede på familien og undlad at lave en målrettet indsats over for børnene

Studiet har blandt andet ført til at der er blevet oprettet tværfaglige teams til at tage sig af børnesager.

Eksempler på indsatser

Lovgivning og politik:

Flere lande har lavet specifik lovgivning om vold i familien for at sikre den nødvendige opmærksomhed og indsats.

Flere lande, heriblandt flere canadiske delstater, har gjort det obligatorisk for politiet at rapportere til de sociale myndigheder, når de har været tilkaldt til sager om vold i familien eller i hjemmet. En canadisk undersøgelse viser, at især børnene er glade for dette. Dog skal man overveje, at det kan forhindre nogle i at rette henvendelse til politiet, fordi de er bange for konsekvenserne i forhold til børnene. Samtidig viser undersøgelsen dog også, at for at en sådan lovgivning skal have den rette effekt er det vigtigt, at alle instanser har en klar og entydig holdning til vold i familien samt en plan for, hvordan de skal handle.

Oplysningskampagner og uddannelse:

I New Zealand har man haft gode erfaringer med en bevidstheds-kampagne om vold. Målet var at få flere til at føle sig medansvarlige og i stand til at handle i forbindelse med vold i familien. Blandt erfaringerne var, at det er vigtigt at tage udgangspunkt i lokalsamfundet og arbejde ud fra deres definition af et problem.

I Canada har Røde Kors gennemført et projekt, hvor de lærer børn, hvad der er overgreb og hvad de skal gøre, hvis de bliver udsat for overgreb.

Flere indfødte australske mænd (aboriginals) har hævdet, at de havde ret til at være sammen med en pige, de havde voldtaget, fordi pigen var lovet til dem og at det var den traditionelle skik. Som reaktion har en gruppe indfødte kvinder båret T-shirts hvor der står: "seksuelle overgreb er ikke en del af vores kultur".

Konkrete indsatser:

Der blev blandt andet præsenteret et integreret program, der omhandlede vold i familien, mentalt helbred og afhængighed. Deres udgangspunkt var, at det er langt mere almindeligt at have flere problemer end blot et og alle problemer skal håndteres for at en indsats virker. Blandt andet kan nogle mentalt syge reelt få det værre uden alkohol og stoffer, hvis de ikke samtidig behandles for deres mentale sygdom.

Ud fra en standardiseret tværfaglig vurdering skræddersys en behandling til hver person.

Behandlingen tager udgangspunkt i personens ressourcer og opmuntrer og udvikler overlevelsessevnen, da en lang række studier viser, at dette er den mest effektive tilgang.

En observation var, at kvinder oftest kommer til centret alene, mens mænd følges dertil af hele deres familie, der støtter op omkring mændene og behandlingen.

I nogle afrikanske lande har man oprettet små lokale grupper, der opsøger familier, hvor de ved, der er vold. Gruppen består af borgere fra samme by eller landsby og de henvender sig til familien og siger, at de ved at der er problemer, at det ikke er acceptabelt at slå sin kone eller sine børn og at det skal ophøre, samt at gruppen vil hjælpe familien med at finde ud af tingene.

Yderligere oplysninger:

Se video fra konferencen her: www.wcpfv2005.ca/en_videos.cfm

Det kan især anbefales at se formanden for Amnesty International Irene Khans tale om vold mod kvinder som et menneskerettighedsproblem. Hun fortæller blandt andet, at stater ud fra menneskerettigheds-princippet om "behørig omhu" (due diligence) har pligt til at aktivt at forebygge, undersøge og straffe i forhold til vold i familien.

Få tilsendt oplæg og eller resumeer: MIPI har teksten til eller resumeer af nogle af de oplæg, der blev holdt på konferencen. Send en mail til mipi@gh.gi hvis du vil have en kopi.

Læs mere

- FN er ved at gennemføre et omfattende globalt studie af vold mod børn. Når rapporten er færdig vil den også indeholde dokumentation om de mest effektive indsatser. Følg med her: www.violencestudy.org
- Amnesty Internationals rapport *It's in our hands. Stop violence against women (Det er i vores hænder. Stop vold mod kvinder)* undersøger årsager, former og indsatser relateret til vold mod kvinder. Du kan downloade rapporten fra denne side: www.web.amnesty.org/actforwomen/reports-index-eng
- MIPI har bidraget til et internationalt studie om revselse af børn.